

Lovforslag nr. L 125. Fremsat den 23. februar 1982 af boligministeren

Forslag

til

Lov om ændring af lov realkreditinstitutter

(Henstandsordning for vanskeligt stillede landmænd).

§ 1

I lov om realkreditinstitutter, jfr. lovbe-
kendtgørelse nr. 491 af 17. november 1980,
som ændret ved lov nr. 56 af 18. februar
1981, lov nr. 33 af 17. februar 1982 og lov nr.
34. af 17. februar 1982 foretages følgende
ændringer:

§ 23 e, stk. 1, affattes således:

»Udlånet efter § 23 a afholdes af midlerne
i instituttets generalreservefond.«

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendt-
gørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Ved lov nr. 481 af 5. november 1980 blev der givet hjemmel til, at de realkreditinstitutter, der formidler lån til landbrugsejendomme, af deres generalreservefonde kunne yde henstandslån til visse nødstedte landmænd til modregning i terminsydelser. Lånet kunne ydes til instituttets egne låntagere, og udlånsadgangen blev for hvert institut begrænset til en andel af dets generalreservefond pr. 30. november 1979, som svarer til forholdet mellem det senest opgjorte årlige nyudlån til landbrugsejendomme og instituttets totale årlige nyudlån. Ved lov nr. 146 af 1. april 1981 bemyndiges boligmini-

steren til at tillade, at udlånet til ordningen udvides.

Det var forudsat i bemærkningerne, at det ville dreje sig om en udvidelse på i alt ca. 200 mill. kr. Boligministeren har udnyttet denne bemyndigelse til at tillade, at Jyllands Kreditforening, således som det fremgik af bemærkningerne til lov nr. 146 af 1. april 1981, anvendte yderligere 150 mill. kr. af generalreservefondsmidlerne til ordningen.

Herudover har Kreditforeningen Danmark fået tilladelse til at anvende i alt yderligere 45 mill. kr. Der er herefter følgende midler til rådighed:

	Generalreservefonde pr. 30.11.80 Mill. kr.	Andel af nyudlån til landbrug i 1979/80 Pct.	Beløb til rådighed for henstandslåneordning Mill. kr.	Oprindelige beløb + tilladte forøgelser Mill. kr.
Kreditforeningen Danmark	887	9,5	68	113
Forenede Kreditforeninger	670	20,4	106	106
Jyllands Kreditforening	459	38,7	163	313

Institutternes generalreservefonde skønnes, ud fra det foreliggende foreløbige regnskabsmateriale ved regnskabsårets afslutning pr. 30. november 1981 at udgøre:

Kreditforeningen Danmark 1.124 mill. kr.

Forenede Kreditforeninger 811 mill. kr.

Jyllands Kreditforening 424 mill. kr.

23 b, stk. 5, er der indkommet så stort et antal ansøgninger om henstandslån, at Jyllands Kreditforening ikke inden for det til rådighed værende beløb kan imødekomme ansøgninger, hvor ansøgeren har opnået gældssaneringslån. Hverken Forenede Kreditforeninger eller Kreditforeningen Danmark har lignende problemer inden for det tilladte udlån til ordningen.

Ved ansøgningsfristens udløb var der i alt indkommet 7819 ansøgninger om henstandslån svarende til 887,2 mill. kr., der fordeler sig på institutterne, som anført i nedenstående tabel. Endvidere er afslag, tilbudte lån samt udbetalte lån opgjort med udgangen af januar måned 1982 anført nedenfor:

	Indkomne ansøgninger		Afslag		Tilbudte lån		Ydede (udbetalte) lån	
	Antal	Mill. kr.	Antal	Mill. kr.	Antal	Mill. kr.	Antal	Mill. kr.
Kreditforeningen Danmark	1274	180,6	351	43,2	786	97,1	640	74,3
Forenede Kreditforeninger	1073	122,9	355	40,5	543	61,9	497	56,8
Jyllands Kreditforening	5472*)	583,7	179	14,2	2471	312,4	2544	289,6
I alt	7819	887,2	885	97,9	4070	471,4	3681	420,7

*) Heraf er 1190 ansøgninger trukket tilbage, jfr. bilag 1, således at der resterer 4282 ansøgninger.

Boligministeren har modtaget en henvendelse fra Jyllands Kreditforening (bilag 1), hvor instituttet ansøger om at udvide udlånet til henstandslåneordningen med yderligere 125 mill. kr.

Regeringen finder det væsentligt, at alle nødstedte landmænd der opfylder lovens betingelser, og som har ansøgt rettidigt, får samme mulighed for støtte i form af et henstandslån. Det er derfor foreslået, at den oprindelige begrænsning for udlånet til ordningen formelt ophæves. Reelt er der ikke tale om nogen ændring i forhold til den gældende bestemmelse. Dette skyldes, at et henstandslån kun kan ydes én gang til den enkelte landmand. Med det faktiske omfang af ordningen samt yderligere 125 mill. kr. til Jyllands Kreditforening

vil der skønsmæssigt medgå ca. 660 mill. kr. af de samlede generalreservefonde, der pr. 30. november 1981 udgjorde ca. 2.000 mill. kr. Tilvæksten i perioden frem til 30. november 1981 udgør skønsmæssigt ca. 360 mill. kr.

Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at opgøre institutternes tab på henstandslåneordningen.

Forslagets statsfinansielle og administrative konsekvenser

Forslaget medfører ikke direkte udgifter for staten, og det administrative arbejde, som lovforslaget medfører, vil kunne udføres uden ansættelse af yderligere personale.

Bilag 1

Jyllands Kreditforening
Den 21. december 1981

Til boligministeren
Boligministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Vedr. ansøgning om forøget udlån af reservefondsmidler til kriseramte landmænd i henhold til realkreditlovens §§ 23 a-e

Jyllands Kreditforening fik med vedtagelsen af realkreditlovens §§ 23 a-e hjemmel til at yde lån af reservefondsmidler til kriseramte landmænd for indtil 163 mill. kr., hvilket beløb svarede til landbrugets beregnede andel af foreningens generalreservefond pr. 30.11.1979.

Med lovændringen i marts 1981 skabtes med § 23 e stk. 1, 2. og 3. pkt. hjemmel til yderligere udlån, og foreningen fik med boligministerens skrivelse af 6. april 1981 tilladelse

til at anvende yderligere 150 mill. kr. som henstandslån.

I tiden fra foreningen den 25. marts 1981 ansøgte om dette beløb og til ansøgningsfristens udløb den 30. juni 1981 er der indkommet så stort et antal ansøgninger om henstandslån, at det til rådighed værende beløb på i alt 313 mill. kr. er utilstrækkeligt og nu opbrugt.

Vor senest foretagne opgørelse den 11. december 1981 viser følgende behov:

	Antal	Beløb
Indkomne ÷ tilbagetrukne ansøgninger ..	4.282	449,2 mill. kr.
Afslåede.....	178	13,5 mill. kr.
Behov	4.104	435,7 mill. kr.
Disponibelt efter tilladelse af 6. april 1981		313,0 mill. kr.
Manglende beløb		122,7 mill. kr.

Det skal bemærkes, at samtlige ansøgere angiver, at de har søgt eller vil søge de statsgaranterede gældssaneringslån, for hvilke ansøgningsfristen udløber den 31.12.1981.

Med henvisning til ovenstående ansøges herved om tilladelse til at anvende yderligere

indtil 125 mill. kr. af generalreservefonden som udlån til kriseramte landmænd.

Det skal anføres, at Jyllands Kreditforeningens generalreservefond den 30. november 1980 beløb sig til 458,5 mill. kr.

Med venlig hilsen

S. Hjortshøj Nielsen

Bilag 2

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 23 e, stk. 1, affattes således:

»Udlånet efter § 23 a afholdes af midlerne i instituttets generalreservefond.«

»§ 23 a. Som led i en gældssaneringsordning for landmænd, der er i økonomiske vanskeligheder, kan et realkreditinstitut efter reglerne i §§ 23 b-e give en ekstraordinær henstand med betalingen af terminsydelser på sådanne af instituttets lån i ejendommen, der ydet inden 1. juli 1980, jfr. dog § 23 c, stk. 3.

Stk. 2. Henstanden gives som et lån af instituttets reserver, og skyldige terminsydelser modregnes heri.

§ 23 b. Ydelse af henstandslån er betinget af, at ejendommens ejer

- 1) enten har erhvervet ejendommen i tiden fra 1. januar 1974 til 31. december 1979 eller har foretaget væsentlige investeringer i driftsbygninger på ejendommen i det nævnte tidsrum med henblik på animalsk produktion eller væksthuse og lignende,
- 2) har jordbrug som væsentligste erhverv og
- 3) er kommet i sådanne økonomiske vanskeligheder, at der efter realkreditinstituttets skøn er behov for lån til gennemførelse af en sanering af gælden.

Stk. 2. Ydelse af lån er endvidere betinget af, at ansøgeren efter instituttets skøn vil kunne videreføre landbrugsbedriften og opfylde sine økonomiske forpligtelser over for instituttet.

Stk. 3. Har landbrugsministeren fraveget bestemmelserne i § 2, stk. 1, i lov nr. 131 af 9. april 1980 om statsgaranti for lån og rentetilskud til visse landmænd (gældssaneringsloven), kan realkreditinstituttet i samme omfang fravige bestemmelserne i stk. 1, nr. 1 og 2.

Stk. 4. Herudover kan instituttet fravige betingelserne i stk. 1, nr. 1 og 2, i andre ganske særlige tilfælde, hvor ejerens vanskelige situation hidrører fra omstændigheder, der

efter instituttets skøn må sidestilles med de deri beskrevne forhold, og når sagen har været behandlet i det i § 23 f nævnte udvalg og dette har givet sin tilslutning.

Stk. 5. Lån kan kun ydes én gang. Ansøgning skal være indgivet senest den 30. juni 1981.

§ 23 c. Lånet kan ikke overstige 1 års terminsydelser på de lån, som instituttet har ydet med 1. prioritet i ejendommen.

Stk. 2. Under ganske særlige omstændigheder kan lånet dog udgøre indtil 2 års terminsydelser på instituttets lån i ejendommen.

Stk. 3. Ydes der under sådanne særlige omstændigheder som led i gældssaneringen et nyt realkreditlån med 1. prioritet, kan henstandsordningen uanset tidsfristen i § 23 a, stk. 1, omfatte ydelser på dette lån.

Stk. 4. Lån i henhold til stk. 2 og 3 kan højst andrage et beløb svarende til 1 års terminsydelser på et normalt 1. prioritetslån fra instituttet i den pågældende ejendom.

Stk. 5. Lånet kan forhøjes med udgiften til stempelafgift.

§ 23 d. Lånet skal opfylde følgende betingelser:

- 1) Lånet ydes som annuitetslån og forrentes med 6 pct. p.a.
- 2) Lånet, der forfalder ved ejerskifte, forrentes og afdrages med lige store halvårige beløb over en periode på højst 16 år. I det første halvår er lånet dog rente- og afdragsfrit.
- 3) Lånets hovedstol skal sikres ved oprykkende panteret med prioritet efter de panterettigheder, som instituttet lægger til grund ved gældssaneringsordningen. Uanset reglen i tingslysningslovens § 15 a, stk. 1, rykker panteretten uden særskilt påtegning tilbage for panterettigheder, der tinglyses til sikkerhed for lån, der ydes af et realkreditinstitut eller Dansk Landbrugs Realkreditfond

Stk. 2. Ydes lån til ejeren af et selvstændigt jordbrug, som er undergivet pantsætningsbegrænsninger efter § 23 eller § 54 i statshusmandsloven eller efter lov om foranstaltninger vedrørende landbrugets gæld kan panteretten efter stk. 1 tinglyses på ejendommen uden særlig tilladelse.

§ 23 e. Et instituts samlede udlån efter § 23 a må ikke overstige en andel af instituttets generalreservefond pr. 30. november 1979, som svarer til forholdet mellem instituttets totale årlige nyudlån. Boligministeren bemyndiges til efter indstilling af det i § 23 f nævnte udvalg at tillade, at udlånet i det enkelte institut forøges med en på tilsvarende måde beregnet andel af tilvæksten i instituttets generalreservefond pr. 30. november 1980 og følgende år. Forøgelsen kan for så vidt angår tiden efter 30. november 1980 udredes forlods af de i generalreservefonden ved lovens ikrafttræden indestående midler.

Stk. 2. I instituttets årsregnskab skal angives antallet og summen af lån efter § 23 a, ligesom der i regnskabet skal gives særskilte oplysninger om antallet og størrelsen af re-

stancer og tab vedrørende disse lån.

§ 23 f. Boligministeren nedsætter et udvalg med repræsentanter for de realkreditinstitutter, der yder lån i landbrugsejendomme, og for Dansk Landbrugs Realkreditfond, De samvirkende danske Landboforeninger, Danske Husmandsforeninger, Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning, landbrugsministeren og boligministeren.

Stk. 2. Udvalget har til opgave at sikre en ensartet administration af §§ 23 a-e og dennes samordning med administrationen af gældssaneringsloven.

Stk. 3. Er det der meddelt afslag efter gældssaneringsloven, kan lån efter nærværende lov kun ydes efter forhandling med Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning, der kan forlange sagen behandlet af det i stk. 1 nævnte udvalg.

Stk. 4. I tilfælde, hvor udvalget ikke har kunnet give sin tilslutning i sager, der er forelagt i henhold til stk. 3 og § 23 b, stk. 4, kan lån kun ydes med boligministerens godkendelse.«

Bilag 3

Folketingsforhandlinger vedrørende lov om realkreditinstitutter

Om folketingets behandling af lov nr. 281 af 10. juni 1970 om realkreditinstitutter med senere ændringer, senest som ændret ved lov nr. 56 af 18. februar 1981, jfr. lovbekendtgørelse nr. 491 af 17. november 1980, henvises til følgende spaltenumre i folketingstidende:

Folketingsåret 1969-70: 4237, 4967, 6615, 7241, A 3269, B 2279, 2515, C 757.

Folketingsåret 1970-71: 4804, 5114, 6254, 6331, A 3303, B 1599, C 795.

Folketingsåret 1971-72: 3333, 4656, 6232, 6508, A 2897, B 1855, C 525.

Folketingsåret 1972-73: 2077, 2704, 5865, 5950, A 2673, B 1401, C 1319.

Folketingsåret 1974-75: 1. samling: 74, 800, 1415, 1913, 2368, 2672, A 183, 1489, 1959, 2085.

2. samling: 53, 61, 64, 385, 791, 2732, 4241, 5472, 5570, 7030, 7299, 7575, 7594, 7803, 7928, A 121, 333, 429, 3937, 6331,

B 457, 1255, 1659, C 405, 771, 895.

Folketingsåret 1975-76: 3641, 5006, 7041, 7389, 11663, 11677, 12046, 12067, A 2457, 4459, B 719, 2343, C 325, 833.

Folketingsåret 1976-77: 1. samling: 335, 1076, 1110, 2444, 2553, 3348, A 487, 1369, 2429.

2. samling: 50, 710, 1036, 2909, 3174, 5891, 5914, 6381, 6667, A 15, 3427, 5265, B 245, 1177, 1339, C 153, 719.

Folketingsåret 1977-78: 5111, 6704, A 3653.

Folketingsåret 1979-80: 1414, 3603, 5032, 5326, A 761, B 417, C 167.

Folketingsåret 1980-81: 65, 342, 939, 1378,, 4514, 5094, 5410, 5750, 7994, 8443, 8830, A 27, 2855, 4407, B 15, 91, 317, 501, C 5, 323, 455.

Folketingsåret 1981-82: 1. samling: 64, 369, 370, 750, A 757, B 155.

2. samling: 364, 578, 657, 1419.